

AVLSPLAN FOR OLDENBURGER

Norsk Oldenburgerforening

Fastsatt av styret i Norsk Hestesenter første gang 29.mars 2006,
revidert 26. november 2008. Siste revisjon 22.september 2010.

Innhold

1	INNLEDNING	3
2	RAMMEBETINGELSER FOR AVLSARBEID PÅ HEST I NORGE	3
2.1	HESTEHOLDETS OMFANG OG BRUKERE AV HEST	3
2.2	AVLSDYRBESTAND OG AVLSSTRUKTUR	3
2.3	ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER FOR AVLSARBEIDET	3
2.4	FAGLIG UTVIKLING OG SAMARBEID	3
3	GENERELL AVLSMÅLSETTING PÅ HEST	3
4	OVERORDNET AVLSMÅLSETNING FOR OLDENBURGER	3
4.1	HISTORIKK.....	3
4.2	NORSK OLDENBURGER FORENING.....	3
5	AVLSMÅL	4
5.1	RASEBESKRIVELSE OLDENBURGER.....	4
5.2	EGENSKAPER SOM VEKTLLEGGES FOR Å OPPNÅ AVLSFRAMGANG	5
6	UTVALG AV HINGSTER - KÅRING	6
6.1	KÅRINGSBESTEMMELSER	6
6.1.1	Utstillingsrett	6
6.1.2	Kåring/premiering	6
6.1.3	Førstegangsgang individbedømmelse.....	6
6.1.4	Andregangsgang individbedømmelse	7
6.1.5	Senere gangsgang individbedømmelse for eldre hingster	7
6.1.6	Avkomspremiering	7
6.1.7	Spesielle hensyn.....	7
6.1.8	Fritak fra bruksprøve.....	7
6.2	EKSTERIØRBEDØMMELSE, VETERINÆRUNDERSØKING OG BRUKSPRØVE PÅ UTSTILLING	7
6.2.1	Individbedømmelse/kåring.....	7
6.2.2	Lidelser som diskvalifiserer fra kåring/premiering	8
6.2.3	Klinisk undersøkelse av kjønnsorgan.....	9
6.2.4	Fruktbarhet.....	9
6.3	BRUK AV EGEN UKÅRET HINGST PÅ EGEN HOPPE.....	10
6.4	EMBRYOOVERFØRING.....	10
6.5	KUNSTIG SEMIN.....	10
6.5.1	Hingster kåret for avl i Norge.....	10
6.5.2	Import av sæd fra utlandet.....	10
6.6	SÆD FRA DØD HINGST	10
7	PREMIERING AV HOPPER	10
7.1	HOPPEUTSTILINGER	10
7.2	AVSTAMNINGSKRAV.....	10
7.3	EKSTERIØRBEDØMMELSE	11
7.4	AVKOMSPREMIERING	11
8	AVLSREGULERENDE TILTAK	11
8.1	REGISTRERING AV OLDENBURGER	11
9	AVLSSTIMULERENDE TILTAK	11
9.1	AVLSSTIMULERENDE TILTAK I REGI AV NORSK OLDENBURGERFORENING 11	
9.1.1	Føll og unghestskue i regi av Norsk Oldenburger Forening.	11
9.1.2	Framtidige tiltak	11
9.2	AVLSSTIMULERENDE TILTAK I REGI AV NORSK HESTESENTER	12
9.2.1	Hingsteutstillinger	12
9.2.2	Hoppeutstillinger	12
9.2.3	Unghestskue.....	12
9.2.4	Individregistrering.....	12
9.2.5	Utgivelse av stambok.....	12
9.2.6	Annen økonomisk støtte til avlsarbeid	12
9.2.7	Utviklingsarbeid.....	12

10	OPPFØLGING AV AVLSPLANEN	12
10.1	REVISJON AV AVLSPLAN	12
10.2	ENDRINGSFORSLAG AVLSPLAN	12
10.3	AVLSRÅD	13
11	INSTRUKSER FOR KÅRINGSNEMND OG DOMMERE.....	13
11.1	REGELVERK	13
11.2	UTDANNING AV DOMMERE	13
12	KLAGEBEHANDLING AV KÅRINGSavgjørelser	13
12.1	KLAGERETT	13
12.2	KLAGEBEHANDLING	13
	VEDLEGG 1 REGLER FOR REGISTRERING OG STAMBOKFØRING.....	14

- 1 Innledning
- 2 Rammebetingelser for avlsarbeid på hest i Norge

2.1 Hesteholdets omfang og brukere av hest

2.2 Avlsdyrbestand og avlsstruktur

2.3 Økonomiske rammebetingelser for avlsarbeidet

2.4 Faglig utvikling og samarbeid

3 Generell avlsmålsetting på hest

4 Overordnet avlsmålsetting for oldenburger

4.1 Historikk

Oldenburgeren er basert på importerte hester fra Oldenburg i Nordvest-Tyskland. På slutten av 1950-årene ble oldenburgeren betegnet som en mellomstor til stor trekkhest. Men endring av typen ved bruk av engelsk fullblod har fremavlet en edlere ride-og kjørehesttype. Som to av de få steder i verden finnes det i Norge og Danmark en avl av rene oldenburgere.

4.2. Norsk Oldenburger forening.

Foreningens formål er på landsbasis å fremme interessen for ren avl av oldenburgere, samt foredlingsavl med fullblodshester jfr. avlsmålet. Videre skal foreningen også bidra til å skape interesse for bruk av oldenburgeren som ride og kjørehest.

Organisasjon: Norsk Oldenburger Forening, www.oldenburger.no

5 Avlsmål

Gjennom planmessig avlsarbeid skal en avle en typefast, korrekt og holdbar ride- og kjørehest. Den skal ha et godt temperament, god samarbeidsvilje og taktfaste fremadgripende bevegelser. Egenskaper som vektlegges for å nå avlsmålet er eksteriør, bruksegenskaper, holdbarhet, lynne og fruktbarhet.

I avlsmålet vektlegges egenskapene som vist nedenfor:

<u>Egenskap</u>	<u>Vektlegging i %</u>
Eksteriør	60
Type og kroppsform.....	
Hode og hals.....	
Skulder og manke.....	
Overlinje og bakpart.....	
Frambein.....	
Bakbein.....	
Skritt.....	
Trav.....	
Galopp.....	
Helhet.....	
 Bruksegenskaper inkl. holdbarhet og lynne	 40

Underkategorier til eksteriørbedømmelse skal ikke vektas da man ønsker å gi dommerne full frihet til vurdering av helhet uten en matematisk link til underliggende karakterer.

5.1 Rasebeskrivelse oldenburger

Oldenburgeren deles inn i renavlet og foredlet.

Den renavlete oldenburgeren:

Stor, kraftig, kjøre- og ridehest med et særdeles arbeidsvillig temperament. Hesten skal ha velreist hals, smidig og muskuløs overlinje, tørre og føre lemmer. Bevegelsen skal være taktfast og med kraftig bakbeinsaksjon.

Den foredlede oldenburgeren:

En ride- og kjørehest med edlere preg som er foredlet med engelsk fullblod. Den skal ha et særdeles karakterfast og arbeidsvillig temperament. Hesten skal ha store kroppspartier. Halsen er velreist. Overlinjen og bakparten skal være smidig og muskuløs. Lemmer skal være tørre og føre. Bevegelsen skal være taktfast med ryggsving, frihet i skuldre og albuer, med god bakbensaktivitet og bæring.

Avstammingskriterier (5 generasjoner)

Ved registrering av oldenburgerføll registreres det automatisk oldenburgerandelen i avstamningen, og dette påføres passet. Oldenburgerandelen regnes som gjennomsnitt av mor og far. Det beregnede tall avrundes opp til nærmeste 1/8 (37,5 %, 50 %, 62,5 %, 75 %, 87,5 % og 100 %)

Det kan ikke avrundes opp til laveste prosent på anvendt skala i avlsplanen, dvs man kan ikke rundes opp til 25 %. Hester i forregister kan ikke gis annet enn godkjent grad og kan ikke kåres eller oppnå BIS på en utstilling.

Renavlede

Alle hingster som har 87,5 % eller 100 % oldenburgerandel.

Foredlet

Alle hingster som har minst 25 % og mindre enn 87,5 % oldenburgerandel.

Engelsk fullblod

All foredlingsavl skal skje med engelsk fullblod og da kun med hingster som foredler. Det er kun hingster som er avlsgodkjent av Dansk Oldenborger Avl og som er kåret for oldenburgeravl i Norge som inntil videre kan benyttes til foredling av oldenburgere i Norge.

Bruksområde

Oldenburgeren er en allsidig brukshest. Med sitt arbeidsvillige temperament er den en ypperlig familiehest, så vel som konkurransehest. Rasen er særdeles godt egnet til kjøring, og ikke minst dressurridning hvor den kan vise til flere internasjonale plasseringer i både OL og verdensmesterskap. Rasen er også godt egnet til andre ridegrener.

Farge

Som oftest brun eller sort, men alle rene farger er tillatt.

Høyde

Vanlig mankehøyde stangmål ca. 160-170 cm.

5.2 Egenskaper som vektlegges for å oppnå avlsframgang

Eksteriør bedømmes etter følgende kriterier:

- Type og kroppsform:* Hestens rase og kjønnspreg, proporsjoner, harmoni og utvikling.
- Hode og hals:* Hodets størrelse, form og uttrykk. Halsens form, lengde og ansetning. Nakkens lengde og overgang mellom hode og hals.
- Skulder og manke:* Skulderen vurderes mht lengde, helling og spesielt frihet. Manken vurderes mht høyde, lengde og bredde.
- Overlinje og bakpart:* Omfatter rygg, lend, kryss og lår. Det vurderes mht lengde, helling, elastisitet og muskelfylde.
- Bein:* Vurderes med hensyn til stilling, korrekthet, dimensjoner, sunnhetstilstand og leddvinkler. Høver med hensyn til størrelse, form og hornkvalitet er meget viktig.
- Bevegelse:* Vurderes med hensyn til korrekthet, regelmessighet, elastisitet, fraspark og bæring.
- Helhet:* Oppveing av positive og negative egenskaper innenfor de enkelte bygnings- og bevegelseskriterier.

Bruksegenskaper som vektlegges i avlsarbeidet er:

Gangarter
Sprangegenskaper
Ridbarhet / Kjøreegenskaper
Holdbarhet
Lynne

Bruksegenskapene tas hensyn til gjennom bruksprøver på utstillinger og/eller prestasjoner fra konkurranser. I bruksprøver på utstilling inngår gangartsprøver i henhold til det til enhver tid gjeldende bruksprøvevareglement for rasen. Lynne eller temperament blir i hovedsak vurdert gjennom bruksprøvene, men også kåringsnemnd/dommere og veterinærer skal vurdere dette. Holdbarhet bedømmes som en del av eksteriørbedømmelsen og evt. tilleggsopplysninger fra veterinærundersøkelsen på utstilling.

5.3 Innavl

Det er behov for å regulere for intens bruk av enkelte blodslinjer ved en definisjon av innavl. Se vedlegg 1; regler for registrering og stambokføring

6 Utvalg av hingster - kåring

I utvalg av avlsdyr legges det størst vekt på hingster, siden det er på hanndyrsiden en kan foreta det viktigste og strengeste utvalget. Utvalg av hingster til avl baseres på individbedømmelse (kåring). Individbedømmelsen skal gi grunnlag for å velge ut avlsdyr med de best ønskelige egenskaper i tråd med avlsmålet, samt gi muligheten til å påvise defekter på dyret som diskvalifiserer for bruk i avlen. For eldre hingster vil en om mulig ha tilleggsinformasjon gjennom avkom.

6.1 Kåringsbestemmelser

6.1.1 Utstillingsrett

En hingst har utstillingsrett og kan kåres/premieres hvis dens far, mor, morfar og mormor er premierte og stambokførte oldenburgere i henhold til Norsk Oldenburger Forenings avlsplan eller i henhold til Dansk Oldenborger avls avlsplan. Det kan ikke avlsgodkjennes hingster hvor samme individ opptre mer enn to ganger i løpet av de tre siste foreldregenerasjoner i stamtavlen. Importert hingst som vises til kåring, må fylle de krav til avstamning som gjelder for registrering/stambokføring av norsk oldenburger. Når det gjelder engelsk fullblods hingst, se pkt. 5.1.

6.1.2 Kåring/premiering

Kåring/premiering gjennomføres av godkjent kåringsnemnd på kunngjort offentlig utstilling. Kåring/premiering utføres i henhold til gjeldende avlsplan, og retningslinjer for kåring og kåringsnemnder. Retningslinjene er spesifisert nærmere i [Forskrift om godkjente \(reinavla/registerete\) dyr av hestefamilien](#).

Ved kåring/premiering skal hingstene inndeles i en renrasert og en foredlet avdeling med undergruppering som skissert.

6.1.3 Førstegangs individbedømmelse

Første gang en hingst kan møte til individkåring er det året hingsten fyller 3 år. Ved kåring gjennomføres en individbedømmelse hvor en vektlegger egenskaper definert i avlsmålet.

Hingsten skal også avlegge bruksprøve i henhold til Norsk Hestesenters til enhver tid gjeldende bruksprøvereglement.

For 3-åringer gjelder kåringen for 2 år.

For 4-åringer som viser tømmekjøring eller longering, gjelder kåringen for 1 år. Avlegger 4-åringer full bruksprøve (ride-/kjøreprøve), kan de premieres.

Hingst 5 år eller eldre som vises for første gang, må avlegge full bruksprøve dersom de ikke oppfyller kriteriene under pkt. 6.1.7. Hingsten kan da premieres.

6.1.4 Andregangs individbedømmelse

En kåret hingst skal møte til ny individbedømmelse som 5-åring for eventuell videre avlsgodkjenning. Bedømmelsen skal skje på grunnlag av ride-/kjøreprøve på utstillingen samt øvrige egenskaper definert i avlsmålet. Mulig oppnådd premiegrad er 1., 2. eller 3. premie og eventuell kvalitetsrangering. Hingster som ikke holder mål avlsmessig, får ikke fornyet kåring.

6.1.5 Senere gang individbedømmelse for eldre hingster

Det skal også være mulig å kunne møte til offisielle utstillinger på et senere tidspunkt under forutsetning av at det har skjedd endringer som kan gi ny status. Mulig premiegrad er 1., 2. eller 3. premie, kåret, eller 0. pr. Endringer som kan gi forhøyet premiegrad kan være

- prestasjoner fra konkurranser/løp
- resultat fra kvalitetsbedømmelse

En samlet vurdering av alle offisielle utstillinger og meritterende konkurranserresultater skal ligge til grunn for individets premiegrad. Dokumentasjon må sendes samtidig med påmelding.

Utvalgsmo­dell for hingster er vist i figur 1.

6.1.6 Avkomspremiering

Avkomspremiering gjøres på bakgrunn av avkommenes resultater fra offisielle utstillinger og konkurranser etter fastsatte kriterier fra foreningen. Premiering gjøres teoretisk med mulige premiegrader Elite, A, B og C.

6.1.7 Spesielle hensyn

Hingster som av spesielle grunner ikke har kunnet gjennomføre bruksprøve til fastsatt tid eller ikke har møtt til utstillinger, kan vurderes av kåringsnemnd i samråd med avlsleder for en eventuell dispensasjon. Hingster som uten grunn ikke møter til ny bedømmelse i henhold til kåringsbestemmelsene, mister automatisk kåringen.

6.1.8 Fritak fra bruksprøve

For å kunne kåres, må bruksprøve bestås. Bruksprøver fra utlandet kan godkjennes dersom de tilfredsstillende de norske kravene. Eier/hingsteholder må søke Norsk Hestesenter om godkjenning av utenlandske prøver.

6.2 Eksteriørbedømmelse, veterinærundersøking og bruksprøve på utstilling

6.2.1 Individbedømmelse/kåring

Ved individbedømmelsen gjennomgår en hingst eksteriørbedømmelse og veterinærkontroll. Bruksprøve må gjennomføres såfremt hingsten ikke er premi­ert tidligere.

Helseundersøkelsen ved førstegangs visning er todelt. Det gjennomføres en røntgenfotografering av hingstens bein og endoskopi av luftveiene i forkant av utstillingen. Røntgenbildene og attest på endoskopi innsendes av innmelder og avleses ved Norges veterinærhøgskole.

Det kreves røntgenbilder av framhøver, koder, haser og bakknær. Ved eventuelle forandringer på røntgen skal dette vurderes i hvert enkelt tilfelle om det kan ses på som ekskluderende feil.

Liste over diskvalifiserende lidelser står angitt i pkt 6.2.2, mens oversikt over hvilke projesjoner som må tas, følger som vedlegg til avlsplanen.

Det gjennomføres helsekontroll av alle innmeldte hingster under utstillingen. Dersom veterinæren påviser uregelmessigheter som ønskes nærmere utredet, kan tilleggsundersøkelser foretas.

Dersom en hingst får alvorlige anmerkninger ved helseundersøkelsen, skal kåringsnemnda i samråd med utstillingens bestyrer avgjøre hvorvidt den skal avvises fra den videre bedømmelsen.

Resultater fra internasjonale godkjente konkurranser og/eller utstillinger, skal tas med i totalvurderingen. Dokumentasjon må følge ved påmelding av hingsten til individbedømmelsen.

6.2.2 Lidelser som diskvalifiserer fra kåring/premiering

Det skal ikke kåres hingster dersom det ved den kliniske veterinærundersøkelsen påvises følgende defekter:

- Kryptorkisme; Klapphingst, urhingst. Hingster med store forskjeller i testikkelstørrelse og konsistens aksepteres ikke.
- Pungbrokk
- Det finnes i varierende grad på føll og eldre hingster. Kan oppstå i alle aldre. Hingster med en testikkel fjernet pga. pungbrokk, samt kåra hingster som pådrar seg dette før 10 års alder, skal utelukkes. Eier av kåret hingst må, dersom hingsten får pungbrokk, umiddelbart rapportere dette til Norsk Hestesenter.
- Alvorlige bittfeil aksepteres ikke, dvs. overbitt eller underbitt der fortenner i over- og underkjeve ikke slites mot hverandre og dette ikke har årsak i skade. Underbitt er sterkt uønsket.
- Ringfot
- Draktbruskforbeining grad 4 og 5, og alle grader med frittliggende kjerne aksepteres ikke.

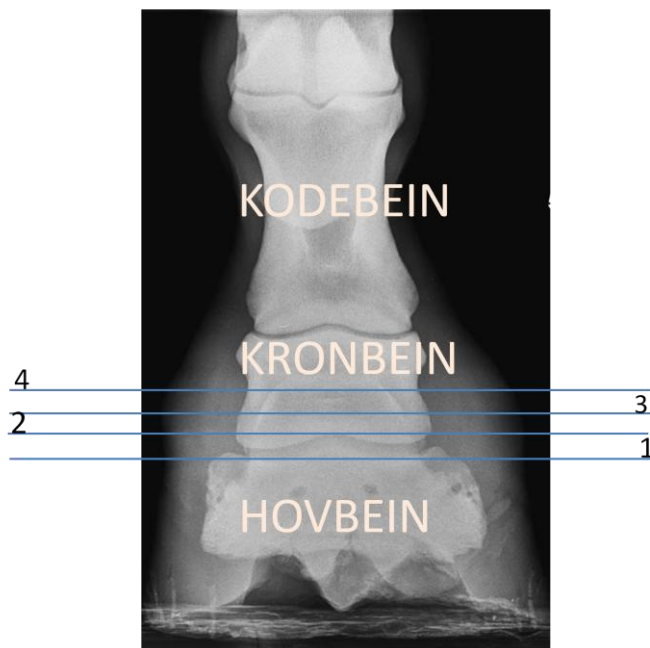

Fig. Referanselinjer for grader av forkalkning i draktbrusker.

Grad 1 – minimal forkalkning opp til laveste nivå av leddspalte i hovledd.

Grad 2 – mildere forkalkning opp til øverste nivå av leddspalte i hovledd.

Grad 3 – moderat forkalkning til øvre nivå av hovsenebein.

Grad 4 – uttalt forkalkning opp til midt på kronbein.

Grad 5 – Sterkt utbredt forkalkning på nivå av øvre halvdel av kronbein.

(kilde: "Mirja Ruohoniemi, Helsinki, 1997")

- Løse beinbiter av osteochondrosenatur
- OCD
- Cyster
- Spatt
- Andre egenskaper/lidelser med dokumentert eller antatt arvbarehet uønsket på avlsdyr kan medføre utelukkelse.

6.2.3 Klinisk undersøkelse av kjønnsorgan

Klinisk undersøkelse av testiklene gjennomføres i forbindelse med kåring. Ved førstegangs visning skal hingsten skal ha 2 testikler av normal størrelse, normalt leie i pungen, symmetriske og av normal konsistens. Rotasjon av en eller begge testikler er ikke uvanlig på noen hesterase.

6.2.4 Fruktbarhet

Hingster i avl må vise til en føllprosent på over 50, eller vise til godkjent sædprøve og testikkelkontroll. Kåringsnemnda kan rekvirere avlshingster til en grundigere undersøkelse av kjønnsorganene. Undersøkelsen skal bestå av:

- 1) Klinisk undersøkelse av testiklene.
- 2) Sædprøve
Det skal foretas et sæduttak og sædprøven skal vurderes for følgende egenskaper:
  - A) Motilitet
  - B) Prosent normale spermier
  - C) Totalantall spermier i ejakulatet

Hver av disse egenskapene skal overstige en minimumsverdi. En samlet minimumsverdi for alle tre egenskapene må også overstiges.

Dersom hingsten ikke er fertil etter en sædprøve kan denne gjentas to ganger i løpet av samme avlssesong.

Dårlig fruktbarhet kan føre til uttrangering. Kåringsnemnda i samråd med avlsleder avgjør om det er hingster som skal kalles inn til fruktbarhetstest.

6.3 Bruk av egen ukåret hingst på egen hoppe

Norsk Oldenburger forening har bestemt at det ikke er tillatt å benytte egen ukåret hingst på egne hopper.

6.4 Embryooverføring

Det kan registreres avkom unnfanget ved embryooverføring.

6.5 Kunstig semin

6.5.1 Hingster kåret for avl i Norge

Hingster kåret for avlsbruk i Norge kan også benyttes til kunstig sædoverføring på norske hopper.

6.5.2. Import av sæd fra utlandet

Det kan importeres sæd til bruk i norsk avl fra hingster registrert og avlsgodkjent i utenlandsk stambok som godkjennes for norsk oldenburgeravl. Importøren skal skaffe til veie dokumentasjon på avstamning og godkjenning, samt DNA på hingsten og sende dette til Norsk Hestesenter.

Mattilsynet stiller de helsemessige kravene i forbindelse med import, og avgjør om disse er oppfylt. Føll som blir født etter kunstig sædoverføring pålegges blodtyping/DNA test før de kan registreres. Ansvar for at sæden som benyttes er riktig, pålegges eierne av hingst og hoppe, og eventuelle tvister må løses av disse.

6.6. Sæd fra død hingst

Sæd fra død hingst kan benyttes uten tidsbegrensning.

7 Premiering av hopper

7.1 Hoppeutstillinger

Premiering av hopper baseres i første omgang på eksteriørbedømmelse, eventuelt bruksprøve og senere på informasjon om avkom. Hoppeutstillinger med bruksprøver blir derfor et viktig tiltak i avlsdyrutvalget. Hoppene kan møte til individbedømmelse for stambokføring første gang om høsten som 3-åringer. Ved premiering skal hoppene deles inn i gruppe for renrasede og gruppe for foredlede hopper med undergruppering ihht vanlig alderskategorisering. For bedømming vises det til DOA sine dommerkort som innføres fra 01.01.2009 for samordning av individbedømmelsene mellom NOF og DOA. Bruksprøvene gjennomføres etter gjeldende bruksprøvereglement.

7.2 Avstammingskrav

Hopper kan vises på utstilling dersom avstamningen deres kan godkjennes etter følgende regler: Det anvendes ikke lukket stambok, se vedlegg registreringsreglement. Hopper kan kun stilles til premiering i hovedboken dersom far, mor, morfar og mormor har en bedømmelse

som kan godkjennes ihht den til enhver tid gjeldende avlsplan for Norsk Oldenburger Forening. Det kan ikke avlsgodkjennes hopper hvor samme individ opptrer mer enn to ganger i løpet av de tre siste foreldregenerasjoner i stamtavlen.

7.3 Eksteriørbedømmelse

Hopper med lavere grad enn 5 i helhet eksteriør premieres ikke.

7.4 Avkomspremiering

Avkomspremiering gjøres på bakgrunn av avkommenes resultater fra offisielle utstillinger og konkurranser etter fastsatte kriterier fra foreningen. Bedømmingen kan gjøres enten teoretisk eller ved å vise avkomsgruppe. Hoppen må møte på utstilling. Mulige premiegrader Elite, A og B.

8 Avlsregulerende tiltak

8.1 Registrering av oldenburger

Registrering av oldenburgere i Norge skjer ved Norsk Hestesenter.

Hestepass utstedes som hovedregel i hestens fødeland. Dersom en importert hest ikke har eller kan få utstedt slikt pass, kan norsk pass utstedes.

Hingsteeiere er pålagt å sende inn bedekningsliste til Norsk Hestesenter, og en kopi av denne til foreningen innen 1.oktober i bedekningsåret.

Dersom bedekningsliste ikke er mottatt etter purring, og senest 1.januar året etter, kan avlsgodkjenningen for hingsten trekkes for påfølgende år.

Det er en målsetting å få registrert i stamboken eller forregister alle oldenburgere som er registrert hos Norges Rytterforbund for en samordning og totaloversikt ihht Mattilsynets krav om telling av individer av rasen i Norge.

9 Avlsstimulerende tiltak

9.1 Avlsstimulerende tiltak i regi av Norsk Oldenburgerforening

9.1.1 Føll og unghestskue i regi av Norsk Oldenburger Forening.

Norsk Oldenburger forening arrangerer årlig eget føll- og unghestskue for oldenburger. Hopper, hingster og vallaker kan delta. Unghestene må være registrert ved Norsk Hestesenter eller være under registrering før de kan premieres. Resultatene er ikke stambokmeritterende. Også unghester uten registrering og godkjent avstamning kan møte for å få en dommeruttalelse.

9.1.2 Framtidige tiltak

Norsk Oldenburger forening ønsker samarbeid med Norsk Varmblod når det gjelder utstillinger, kvalitetsbedømmelser og bruksprøver.

9.2 Avlsstimulerende tiltak i regi av Norsk Hestesenter

9.2.1 Hingsteutstillinger

Norsk Hestesenter er ansvarlig for å arrangere hingsteutstillingene. Raseorganisasjonen skal være behjelpelig med teknisk personell.

9.2.2 Hoppeutstillinger

Norsk Hestesenter i samarbeid med Norsk Oldenburger forening er ansvarlig for å arrangere hoppeutstillingene. Raseorganisasjonen skal være behjelpelig med teknisk personell. På disse utstillingene får hoppene en vanlig eksteriørbedømmelse, og de får avlegge en bruksprøve.

9.2.3 Unghestskue

Norsk Hestesenter i samarbeid med Norsk Oldenburger forening arrangerer unghestskuer. Raseorganisasjonen skal være behjelpelig med teknisk personell.

9.2.4 Individregistrering

Hingsteier er ansvarlig for innsending av fullstendige bedekningslister til Norsk Hestesenter innen 1. oktober i bedekningsåret. Dersom bedekningslistene ikke er mottatt etter puring, og senest 1. januar, kan avlsgodkjenningen for hingsten trekkes for påfølgende år. Det vil også påløpe gebyr ved forsinkelse eller endringer på bedekningslistene. Norsk Hestesenter er ansvarlig for utsending av fødselsmeldinger til hoppeeier året etter mottatt bedekningsliste.

Hoppeeier skal deretter returnere utfylte fødselsmeldinger til Norsk Hestesenter, hvor føllet registreres og det blir utstedt pass.

9.2.5 Utgivelse av stambok

Norsk Hestesenter har ansvar for registrering og stambokføring av norskfødte oldenburgere etter de retningslinjer som Norsk Oldenburger forening og Norsk Hestesenter til enhver tid er enig om. Det er ønskelig at Norsk Hestesenter utgir stambok for oldenburger. Intensjonen er å gi ut stambok hvert tredje år.

9.2.6 Annen økonomisk støtte til avlsarbeid

Økonomisk støtte til avlsarbeidet tildeles i tråd med avlsplanens innhold. Tildeling bestemmes av Norsk Hestesenter etter søknad fra Norsk Oldenburger forening.

9.2.7 Utviklingsarbeid

Norsk Hestesenter har i samarbeid med raseorganisasjonen ansvar for utviklingsarbeid i henhold til gjeldende avlsplaner.

I gjeldende plan omfatter dette:

- Registrering av resultater fra ulike bruksområder for alle registrerte oldenburgere. Dette må skje i samarbeid med Norges Rytterforbund.
- Øke dommerens kompetanse innenfor rasen i samarbeid med raseorganisasjonen.

10 Oppfølging av avlsplanen

10.1 Revisjon av avlsplan

Avlsplan for oldenburger kan ha en hovedrevisjon hvert fjerde år. I spesielle tilfeller kan enkeltstående endringer gjøres utenom dette.

10.2 Endringsforslag avlsplan

Årets endringsforslag presenteres ovenfor avlsrådet i Norsk Hestesenter innen 1.oktober. Styret i NHS vedtar evt. endringer.

10.3 Avlsråd

Norsk Oldenburger forening representeres i avlsrådet i Norsk Hestesenter gjennom representant for utenlandske sportshestraser / ponnier.

11 Instruks for kåringsnemnd og dommere

11.1 Regelverk

Kåring av hingster foregår etter til enhver tid gjeldende avlsplan, utstillings- og bruksprøvereglement. Kåringsdommere blir foreslått av Norsk Oldenburger forening og oppnevnt av styret ved Norsk Hestesenter etter innstilling fra avlsrådet, i henhold til § 14 i [Forskrift om godkjente \(reinavla/registrerte\) dyr av hestefamilien](#).

11.2 Utdanning av dommere

Utdanning og autorisasjon av eksteriør- og bruksprøvedommere foregår i regi av Norsk Hestesenter, etter nærmere fastsatte utdanningsplaner.

12 Klagebehandling av kåringsavgjørelser

12.1 Klagerett

Vedtaket som er fattet i medhold av forskriftene, gir klagerett i medhold av [Forvaltningsloven av 10. februar 1967, kap. VI](#). Klagefristen er 3 uker fra det tidspunktet underretning om vedtaket er kommet fram. Klagen sendes til det forvaltningsorganet som har fattet vedtaket.

12.2 Klagebehandling

Klage på kåring skal framsettes skriftlig til Norsk Hestesenter ved kåringsnemnda. Kåringsnemnda skal vurdere saken på nytt, med evt. nye saksopplysninger. Hvis vedtaket opprettholdes, går saken til Klagenemnda for kåringsavgjørelser. (se [mandat for klagenemnd](#))

Vedlegg 1 Regler for registrering og stambokføring

Stamboksform.

Det anvendes åpen stambok med renavl (med forregister og foredlingskrysning)

Alle avlsdyr, deres foreldre og besteforeldre er opptatt i:

- a) Norsk hovedstambok eller forregister.
- b) Tilsvarende offisielt anerkjente avlsforbunds hovedstambok eller forregister. Disse er
  - i. Dansk Oldenborger Avl
  - ii. Schweres Warmblod
- c) Hovedavsnitt for norsk stambok for fullblods og tilsvarende stambøker.

Inndeling av stamboken

Stamboken deles opp i to avsnitt.

Hovedavsnitt.

A,B Avlsgodkjente dyr

Enten minimum 25 % Oldenburger eller ren fullblod.

C Føll og ukårede dyr

Premiert mor og kåret far, eller hoppeavkom etter F3 hopper og kåret hingst.

Oppdeling i hovedstamboken.

Renavlet

Alle hopper som har 87,5 % eller 100 % oldenburgerandel.

Foredlet

Alle hopper som har minst 25 % og mindre enn 87,5 % oldenburgerandel.

Oppdeling i forregisteret.(Kun hopper)

Forregister klasse F3 - Det kan bare stilles hopper som oppfyller følgende:

Moren er opptatt i F2

Far er kåret i godkjent stambok

Minst 25 % oldenburger

Tilfredsstillende eksteriør

Forregister klasse F2 - Det kan bare stilles hopper som oppfyller følgende:

Moren er opptatt i F1

Far er kåret i godkjent stambok

Minst 25 % oldenburger

Tilfredsstillende eksteriør

Forregister klasse F1 - Det kan bare stilles hopper som oppfyller følgende:

Far er kåret i godkjent stambok

Minst 25 % oldenburger

Tilfredsstillende eksteriør

Avkom etter upremierte hopper

Disse får blått pass. Blått pass oppgraderes til rødt dersom mor premieres ved en senere anledning.